

הודעה לעיתונות - 7 בדצמבר 1995

"מבט לשלום" מפרסם ניתוח הצעות שהוחלפו בין הרשות הפלסטינית והחמאס לנוסח ההסכם ביניהן

"מבט לשלום" מפרסם היום ניתוח של הצעות להסכם בין הרשות הפלסטינית לבין החמאס, אשר הוחלפו בין הצדדים. ניתוח ההצעות מהווה חלק מזו"ח מקיף על תפיסת הביטחון ברשות הפלסטינית, אותו עומד "מבט לשלום" לפרסם בעתיד הקרוב.

הצעת החמאס הוגשה לרשות בתקופת מעצרו של מחמוד א-זהאר (אוגי - ספט' 95), והצעת הרש"פ הוגשה באותה העת. ע"פ מקורות "מבט לשלום", טיוטות אלו, הנמצאות בידי הארגון, הן המעודכנות ביותר והן אמורות לשמש בסיס למו"מ אשר אמור להתקיים בקהיר. ל"מבט לשלום" ידוע על טיוטות אחרות שהוכנו ע"י אנשי פת"ח אך טיוטות אלו אינן מהוות בסיס למו"מ. מתוך ניתוח "מבט לשלום" את נוסחי ההצעות הנ"ל עולות הנקודות הבאות:

1. הפערים בעמדות הצדדים קשים לגישור, כאשר מוקד המחלוקת הינו סביב דרישתה של החמאס לשותפות בשלטון לעומת דרישתה של הרש"פ להכפיף את החמאס למרותה. במסגרת תפיסה זו דורשת החמאס להשתלב במנגנוני הביטחון תוך שמירה על עצמאות כוחותיה ואילו הרשות דורשת, למעשה, לפרק את המנגנונים הצבאיים של החמאס, כמו עז א-דין אל-קסאם.

2. החמאס מביעה נכונות להשעות את הפעילות הצבאית ברצועת-עזה ומתוכה (יש לזכור כי נוסח ההצעה נכתב לפני תחילת הרחבת האוטונומיה בגדה המערבית). יחד עם זאת דורשת החמאס לשמור לעצמה את הזכות להגיב על "תוקפנות ישראלית" אחרי שלא תוכל למצוא נוסחת תגובה משותפת עם הרשות. הרשות לא דורשת מהחמאס במפגיע להתנער מפעילות אלימה כנגד ישראלים אלא שדרישתה שהחמאס תכיר בבלעדיות של מנגנוני הביטחון של הרשות תביא, אם תיענה, להפסקת פעולות אלה.

3. הרשות מציעה שהיא תתחייב להגן על מבוקשי החמאס. מקורות ברשות אמרו כי הרשות ביקשה, על דעת החמאס, לברר אצל ישראל אפשרות למחול לחברי עז א-דין אל-קסאם על העבר, תמורת נכונות מצידם להפסיק את הפעילות הצבאית. לא ידועה עמדת ישראל.

4. החמאס ממשיכה לתבוע העמדה לדין לאחראים על אירועי הדמים ב"מסגד פלסטיין" ב-18.11.94, ומתן פיצויים לפצועים ולמשפחות החללים.

5. החמאס מעמידה תנאים מחמירים לקיום בחירות, כולל חוק מפלגות שנציגיה יישתתפו בעיצובו. טיוטת הרשות לא התייחסה לרוב התביעות הללו וגם בפועל היא לא נענתה להן, מה שמסביר את ההכרזות האחרונות של אנשי חמאס אודות אי-השתתפותה בבחירות.

לקבלת הניתוח, נוסחי ההצעות בערבית או תרגומן לאנגלית או עברית, נא לפנות למוטי ענברי טל. 02-233004 ביפר 02-294666 * 36997.

תרגום הצעות החמאס והרשות הפלסטינית לנוסח ההסכם ביניהן

"מבט לשלום" קיבל לידי הצעות להסכם בין הרשות הפלסטינית לבין החמאס כפי שנוסחו ע"י כל אחד מן הצדדים. נוסח הצעת החמאס כתוב ברובו בדפוס אך במקומות מסויימים ישנם תיקונים ותוספות בכתב-יד. תיקונים ותוספות אלה מופיעים בגוף התרגום כאותיות מלוכסנות. במקומות מסויימים הנוסח המקורי משובש או חסר והם מצויינים כאן כרצף נקודות בתוספת הערה מתאימה. במקומות אחרים ניתן היה לפרש את הנוסח במספר אופנים ולכן מוצגות האפשרויות השונות.

להלן תרגום המסמכים:

הנוסח המוצע ע"י החמאס

בשם האל הרחמן והרחום
"ויאחזו בחבל האל יחדיו ולא יפרדו"

מתוך בטחוננו באל, מתוך אמונה בזכות העם הפלסטיני לחיים מכובדים כמו עמים אחרים על פני האדמה, ומתוך הדגשת האחדות הלאומית בין בני העם הפלסטיני ועל-מנת להגיע אל מטרתו הצודקת שהינה הקמת מדינה פלסטינית אשר בירתה אלקדס א-שריף, ולחיזוק יסודות הדמוקרטיה (השורא) במולדתנו על בסיס הפלורליזם הפוליטי וחופש הדעה והאמונה וזכויות האדם תחת שלטון החוק **והצדק**.

מתוך דבקות בכורח למצוא פתרון מעשי ונכון, ובאמצעים דימוקרטיים כדי להפחית מן הקשיים והמכשלות הסבוכות תוך הסתמכות על תכניות ברורות ומתוך הענות לאחריות הלאומית וההיסטורית אשר מונחת על כולם. בקו אחד עם האמונה העמוקה לעקרונות העבודה המשותפת ומתוך הבנת הסכנות הגדולות האורבות לעמנו בשלב הנוכחי ומתוך רצון לכונן יחסים חיוביים בין כל הכוחות והפעילים -

הגיעו, בעזרת האל, נציגים של הרשות הלאומית הפלסטינית ותנועת ההתנגדות האסלאמית-חמאס ברצועת עזה לידי הסכם זה, כפרי למאמצי התיווך אשר השקיעו במהלך התקופה אחרונה בעלי רצון טוב. נוסח הסכם זה הינו כדלקמן

1. שני הצדדים מדגישים את אחדות העם הפלסטיני בכל מקומות המצאו וכן מדגישים את דבקותם באחדות זו ובסירוב להגרר אחר דברים שעלולים לפגוע בה ולהורסה על בסיס העקרונות שלהלן:

- א. זכות העם הפלסטיני להגדרה עצמית.
  - ב. פעולה למען שמירה על זכויות העם הפלסטיני בתוך פלסטין ומחוצה לה.
  - ג. כבוד הדדי והמנעות מהאשמות כלשהן.
  - ד. לראות בשפת הדיאלוג וההבנה ההדדית בסיס לפתרון חילוקי הדעות וטיפול בבעיות בכל רמה שהיא.
  - ה. הפקת תועלת מכל הגורמים והכוחות הנוטלים חלק בבניית המולדת וחיזוקה.
  - ו. שמירת החירויות הפרטיות והקיבוציות, הבטחתן והגנה עליהן, כולל חופש הדעת והביטוי באמצעים הדמוקרטיים המוסכמים.
  - ז. ההתלכדות אודות הבעיות הלאומיות העיקריות כדוגמת בעיית ירושלים, העצורים, ההתנחלויות ובעיות אחרות וזאת במסגרת תכניות לאומיות אשר כולם יהיו שותפים לעיצובן.
  - ח. לאסור את הלחימה הפנימית.
2. תנועת ההתנגדות האסלאמית-חמאס שומרת על עמדותיה כלפי ההסכמים שנחתמו בין ארגון השחרור הפלסטיני לבין הממשלה השראלית והיא נשארת דבקה באמונותיה ובדעותיה בנוגע לבעיה הפלסטינית ובנוגע לזכותה (להוות) אפוזיציה בכל האמצעים הדימוקרטיים המוכרים.
3. שני הצדדים מדגישים כי צריך שרשות יחידה תשלוט במולדת. חמאס מדגישה כי היא תתיחס לרשות הלאומית הפלסטינית כרשות האחראית עד אשר תכונן המועצה המחוקקת הנבחרת וייבנו המוסדות בתחומים השונים: המדיניים, החברתיים, הכלכליים, התרבותיים והחינוכיים.
4. תנועת ההתנגדות האסלאמית - חמאס מדגישה כי היא לא תפעל נגד הרשות הלאומית אלא תשמור על יחסים תקינים עמה. במקביל מדגישה הרשות הלאומית כי תנועת חמאס

הינה תנועה לאומית הלוחמת מלחמת ג' האד אשר השתתפה במאבק הלאומי הפלסטיני והיא בעלת זכות לקיום לגיטימי בתכנית ובפעולה ללא כל סייגים, עכבות, הפרעות, מעקבים וכיו"ב, במסגרת הדימוקרטיה המוכרת.

5. שני הצדדים מדגישים את קבלת הדימוקרטיה (השורא) כבסיס למשטר פוליטי אשר צריך לשלוט בתוך המולדת הפלסטינית. בעניין זה הוסכם כדלקמן:

א. פלורליזם פוליטי וחופש הקמת המפלגות. מכך מתבקשת השתתפות החמאס וכל הכוחות הפוליטיים בעיצוב חוק המפלגות בתוך חודש מפרסום הסכם זה.

ב. הוסכם על כינוס ועידה לאומית אשר אליה יוזמנו כל הכוחות והגורמים הפוליטיים בכדי לדון בחוק המפלגות ובאישורו.

ג. בחירות חופשיות דימוקרטיות כבסיס לחילופי שלטון.

ד. מודגש כי יחזקו ויישמו החוקים אשר שומרים על זכויות האדם הפלסטיני וכיבוד צרכי בטחונו, יציבותו וביטול מה שסותר זאת.

ה. מודגש עיקרון השוויון בין כל האזרחים.

ו. שני הצדדים מדגישים את חופש הפרט לאמץ את העמדות הפוליטיות אשר בהן הוא מאמין וכמו-כן מאשרים שני הצדדים את זכות ההתכנסות, הבחירה והצגת המועמדות לתפקידים השונים וכן את זכותה של חמאס לחדש את האירועים ה.....(חסר במקור) והדתיים ולקרוא להם, וזאת לאחר הסכמת הגורמים הנוגעים בדבר על הזמן והמקום שייקבעו לחידוש האירועים.

6. שני הצדדים קוראים (תיקון בכתב יד: מסכימים) לבנות את החברה האזרחית הפלסטינית על יסוד דימוקרטיה אמיתית המבטיחה משפט עצמאי, עיתונות חופשית, איגודים נאמנים וועדים פועלים וכן אונברסיטאות הנהנות מחופש אקדמי. שני הצדדים ישקדו על הקמת מוסדות אלה כדי להבליט דוגמא דימוקרטית יחידה במינה באזורנו הערבי הנובעת מטבע המאבק הפלסטיני כנגד הדיכוי והעושה ולמען זכות האדם הפלסטיני לחיים מכובדים במולדתו כמשוחרר מן הכיבוש והשעבוד.

7. בהתחשב במצב הנוכחי יוצא הדופן בחיי עמנו הפלסטיני יש לפעול לעיצוב משטר יסודי זמני לתקופה מוגבלת על-מנת לנסח חוקה קבועה אשר על-פיה יפעלו ואשר המחוייבות לה תעמוד בקנה אחד עם תקוות עמנו ושאירותיו בשלב העצמאות המלאה. בעניין זה תחל הרשות הפלסטינית בהקמת ועדה לאומית אשר בהיטלו חלק חמאס

והכוחות הפוליטיים האחרים כדי לנסח הצעה למשטר זה ולקבוע את התקנות והחוקים אשר יבטיחו את חיזוק עקרונות הדימוקרטיה (השורא) אשר צוינו בסעיף ה. לאחר מכן תוצג התכנית בפני ועידה לאומית אשר בה ישתתפו כל הפעילים הפוליטיים למען ידונו בה ויאשרו את נוסחה הסופי - וזאת מיד לאחר עריכת הבחירות.

8. הבטחון הינו אחריות לאומית משותפת אשר צריך להיות מוקדש כשרות למולדת ולעם על כל נטיותיו. ולכן צריכים לשרת במנגנוני הביטחון כל האזרחים תוך התעלמות מהשתייכותם הפוליטית, שכן מנגנוני הביטחון הינם רכוש הכלל. יש לפעול לאיחוד מנגנוני הביטחון, הכפפתם למפקדה מרכזית והגדרת פעילותם ותפקידיהם בתחום שמירת בטחון המולדת והאזרח ובתחום המעקב אחר המתירנות (הערת המתרגם - אנה העדר משמעת) ואחר החריגות ביחס לאזרחים.

9. מודגשת עצמאותם של מערכות השלטון המקומי (העירוני והכפרי) וההתרכזות בטבעם כמספקי שירותים.

10. שני הצדדים מדגישים את חשיבות תפקידם של מוסדות הצדקה הלאומיים והאסלאמיים והצורך לתמוך בהם ולשמור עליהם על-מנת שיוכלו להמשיך במילוי תפקידם בתחום הרווחה החינוך והתרבות לשרות החברה הפלסטינית.

11. בהתאם לעקרונות האינטרס הציבורי וכדי לפעול כיאות ולהמשיך בכך הוסכם על הקמת צוות לאומי אשר עליו תוטל משימת הניסוח, ההערכה וההנחייה. ועדה זו תורכב מהכוחות הפוליטיים וחבריה ייהנו מחסינות מלאה מחופש תנועה ופעולה מלאים. צוות זה יורכב מיד עם פרסום הסכם זה.

12. שני הצדדים מסכימים להקים ועדה משותפת של הנהגת שני הצדדים לצורך תיאום רצוף ומתמשך, במיוחד במה שנוגע למצבי חירום. זאת בכדי לדון ולהעריך את המצב על-מנת לשרת את האינטרסים של עמנו ולהבטיח לו חיים מכובדים ולהגשים את הביטחון למולדת ולאזרחים. ועדה זו תוקם מיד עם פרסום הסכם זה.

13. כתמיכה בהסכם זה תקרין הרשות הפלסטינית אווירת רוגע ויציבות וזאת באמצעות מערכת משפט עצמאית ונקיית כפיים אשר תפעל ליישום החוק. בעניין זה הוסכם כדלקמן:

א. חיזוק המשפט אזרחי.

ב. לא יורשה להעמיד אף אזרח בשל אמונותיו או השתייכותו הפוליטית

ג. יימנע השימוש בשיתת המעצר המאולתר. לא יורשע אדם אלא על- פי נוסח החוק ועל-פי ראיות משפטיות ופרוצדורות תוקיות.

ד. יעשה שימוש בחוקים האזרחיים והנוהגים הלאומיים עד אשר ינוסח חוק פלסטיני אשר עליו יוסמכו כל הפרוצדורות החוקיות. זאת באמצעות ועדות מתמחות לאומיות אשר בהן ישתתפו חמאס והכוחות הפוליטיים האחרים. נוסח החוק ישאב מדתנו הסובלנית ומערכינו התרבותיים (את תכניהם) והוא ייכנס לתוקפו לאחר קיום הבחירות הבאות.

ה. הרשות הפלסטינית תעיין מחדש במשימות המוטלות על בית-הדין לבטחון המדינה כך שהאזרחים לא יובאו בפניו בשל השתייכותם הארגונית או דעותיהם הפוליטיות והרעיוניות. תנועת ההתנגדות האסלאמית -חמאס שומרת לה את הזכות לדרוש לשוב ולדון בקיומו של בית-דין זה.

14 שני הצדדים מדגישים את התנגדותם לשימוש בנשק, באשר הוא מהווה איום על בטחון האזרח ופוגע בכבודו של הנושא אותו. שני הצדדים מדגישים כי יש למנוע הופעתו בראש חוצות. שני הצדדים יקימו ועדה משותפת בכדי לדון בבלמים אשר יאפשרו לספק בטחון ושקט למולדת ולאזרח.

15. שני הצדדים מדגישים את הצורך להזהר ולהשמר מכל משמר מליפול בפח תכניותיהם ופעולותיהם של הסוכנים והם מדגישים בעניין זה את הצורך בשמירה על החברה מפני הסכנה וחיזוקה וביצורה מפני הנסיון לפגוע ביכולותיה והישגיה, או לנצל אותם לרעה.

16. יש להדגיש את הצורך לפתח משטר חברתי אשר יגשים את הצדק ויבטיח את קידום כל שכבות החברה הפלסטינית, שתתבסס על עיקרון שוויון ההזדמנויות והשוויון בכל התחומים. יש כורח להסכים על מנגנון שיבטיח את ביצוע העקרונות הללו.

17. לתנועת ההתנגדות האסלאמית - חמאס הזכות לקחת חלק פעיל בבניית המולדת הלאומית בתוך המחלקות האזרחיות והבטחוניות באמצעות מנגנון שיוסכם ע"י שני הצדדים.

א. יובטחו הרכוש, הניהול והייצור הפרטיים, חופש הקניין, ההון והנכסים ומניעת המונופול.

ב. יושקע הון לצורך הגשמת רווחים ולעידוד ההון הלאומי.

ג. חופש הפרט בפעילות הכלכלית לאור האינטרס הלאומי וצורכי הארץ.

ד. חופש הייבוא והייצוא לפי האינטרס.

ה. הרשות תפעל להגנה על הכלכלה הלאומית והבטחת השירותים הכלליים.

19. לצורך יצירת אוירה כללית חיובית וומתאימה שתלווה את ביצוע הסכם זה ולשם הנחת בסיס מוצק של אימון ואחוה הדדית, ולהוכחת כנות הכוונות ובהתאם לרוח הסכם זה, יפתחו שני הצדדים בצעדיהם על-מנת להעמיק את האחוה והקשרים ההדדיים באופן הבא:

א. הרשות הפלסטינית תשוב לבנות את האמון בין הצדדים השונים באמצעות שחרור העצורים מכל הארגונים.

ב. יופסקו התופעות אשר הביאו לידי הערכת האוירה בקשרים הלאומיים.

ג. ייפתח משא-ומתן רציני לסיום הבעיות הקשורות בהרכבת המועצות העירוניות והכפריות עד לעריכת הבחירות.

ד. לעמוד באחריות.....(חסרה מילה במקור) וברצינות מלאה בפני אירועי מסגד פלסטין על-מנת ללמוד לקח לטובת האינטרסים של עמנו ולהבטיח אי-השנות, ולהעמיד לדין את מי שתוכח אשמתם ולפצות את בני-משפחות החללים והפצועים אשר נפגעו באירועים אלה.

ה. המנעות מסגנון ההעלבה או הדיבה בדרשות, בכרוזים ובמדבקות אשר גורמות להערכת האוירה. אמצעי התקשורת הפלסטיניים יגויסו לפעילות לחיזוק האחדות הלאומית ולא יעשה בהם שימוש למטרות המנוגדות לה.

ו. תנועת החמאס מחוייבת, באמצעות פעילותה החינוכית וההטפה במסגדים ובמקומות אחרים לבסס את עקרונות האחדות הלאומית ולהמנע מהעלבת אנשים ומוסדות. שני הצדדים מסכימים לראות בכך מאמץ הנוטל חלק בבניית הדור ובשמירה על יסודות עמידתו האיתנה.

ז. קדושת המסגדים ובתי התפילה תשמר ויימנע כל מה שמחלל את קדושתו.

ח. יחל מיד מסע הסברה פנימי עממי לצורך מודעות להסכם זה ולתמיכה בו, לאימוצו וליצירת אוירה שקטה. יש לפעול לעיצוב הלך רוח אשר יבטיח את שיתוף הפעולה והעבודה המשותפת למען בניית המולדת ושמירה על הישגיה.

20. מוסכם להרכיב ועדה משותפת של שני הצדדים כדי לדון במכלול של נושאים בעלי עניין משותף ומספר סוגיות לוחצות אשר נחשבות לחלק מן הדאגה הלאומית. זאת בתחום אווירת האמון ההדדי ומתוך הצורך בגישור על-פני הפערים והפעולה למען תנועה קדימה אל עבר הגשמת ההסכמה הלאומית הכוללת והמטרות הלאומיות הכלליות של כל חלקי עמנו.

21. .... (חסר במקור).....

א.....(חסר במקור).....

ב.....(חסר במקור).....

ג. התחייבות לטפח את ההסכם ולהטיף לאימוצו ולהיותו דגם לחיקוי ביחסים בין הכוחות הפוליטיים ולביאו לתודעת (האנשים) ולהפקיד את הנוסח המקורי אצל כבוד הקאדי הראשי.

ד. הצדדים יכריזו על ההסכם הזה ע"י מנגנון ששני הצדדים יסכימו עליו.

ה. האח הנשיא אבו-עמאר והשיח, אחמד יאסין נותנים את חסותם להסכם זה ולנספח וינקטו בכל הצעדים הדרושים ע"מ לבצעו ולהוציאו אל הפועל.

יהי האל עדנו והמנחה אל הדרך הנכונה

הרשות הלאומית הפלסטינית תנועת ההתנגדות האסלאמית (חמאס)

בשם אלהים הרחמן והרחום

נספח

1. למען שמירה על האחדות הלאומית ומתוך אחריות עליונה בהתחשב בנסיבות הסבוכות שהינן מנת חלקו של עמנו ברצועת עזה - משעה תנועת ההתנגדות האסלאמית - חמאס, את פעולותיה הצבאיות באזור רצועת עזה ומתוכה וזאת לתקופה זמנית אשר עליה יסכימו שני הצדדים.

2. ינוסחו ניסוחים הולמים למציאת פתרונות לבעיית הנרדפים והמבוקשים ע"י כוחות הכיבוש הישראליים משנות האינתפאדה.

3. הרשות הלאומית מסכימה לרשות את כלי הנשק אשר הוחרמו מידי אנשי תנועת ההתנגדות האסלאמית - חמאס.

4. יש להדגיש את הכורח לעמוד בפני סכנת הסוכנים ולפעול לבלימתם ולהרחיקם ממקומות העבודה (או ממקומות הפעילות - המתרגם) ולהבטיח.....(חסר במקור) נשק (ככל הנראה לקחת מידיהם את הנשק - המתרגם) וזאת ע"פ דרישות הביטחון הלאומי ושלום האזרח.

5. במצב שבו תתרחש תוקפנות ישראלית או יחוללו המטרות והאזרחים או רכושם - יתכנסו שני הצדדים להסכים על מנגנון תגובה הולם. אם לא תהיה אפשרות לעשות זאת מחוייבת חמאס שתגובתה לא תסתור את מחויבויותיה כלפי הרשות הלאומית, המופיעות בהסכם זה.

6. יש לפעול לזרז את שחרור כל העצורים הפלסטיניים בבתי-הכלא הישראליים ללא הבחנה.

7. יוכנו תכניות מעשיות לסיום ההתנחלויות והוצאת המתנחלים.

8. יוכנו תכניות מעשיות להשבת המגורשים והמבוקשים וביניהם בני תנועת החמאס ואחרים.

תנועת ההתנגדות האסלאמית (חמאס)

הרשות הלאומית הפלסטינית

הנוסח המוצע ע"י הרשות הפלסטינית

מתוך בטחוננו באל ואמונה בזכות העם הפלסטיני להנות מחיים מכובדים כעמים אחרים על פני האדמה, ומתוך הענות לצורך לאפשר את חזרתו למלא את אחריותו לאחר העדרותו הארוכה, מתוך מחויבות לכורח להציג פתרונות מעשיים ונכונים ובאמצעים דימוקרטיים לקשיים והבעיות המתמשכים והמסובכים, תוך הסתמכות על תכניות ברורות ומתאימות לנסיון האנושי - הגיעו בעזרת האל נציגי הרשות הפלסטינית ותנועת ההתנגדות האסלאמית (חמאס) לידי הסכם היסטורי זה אשר קובע כדלקמן:

1. שני הצדדים מסכימים על העקרונות הלאומיים הבאים:

- א. אחדות העם הפלסטיני מחוץ ובתוך האדמות הפלסטיניות אשר מהוות ישות אחת.
- ב. קבלת הדימוקרטיה והפלורליזם הפוליטי כבסיס לרשות הלאומית הפלסטינית ולמשטר פוליטי שאין חזרה ממנו תוך התכחשות לכל חלופה לעקרונות אלה.
- ג. בניית כלכלה חופשית.
- ד. טיפוח סדר חברתי אשר יגשים את הצדק ויבטיח את קידומן של כל שכבות החברה הפלסטינית.
- ה. בניית מדינת המוסדות על כל צורותיה: המדינית, החברתית, הכלכלית, הבטחונית, התרבותית וכו'.
- ו. שמירה על החרויות, הבטחתן וחזוקן וביניהן חופש הבעת הדעה באמצעים דימוקרטיים וחופש העיתונות.
- ז. תמיכה בפעילות האיגודים ובפעילות התנדבותית בכל האמצעים האפשריים ומאמץ לקדם את כושר הביצוע הלאומי באופן כללי.

2. למטרות הנוגעות לשלב הביניים אשר עליו סוכם בהסכם הממשל העצמי שנחתם בקהיר
ב-4 במאי 1994 הסכימו שני הצדדים על הצעדים הבאים:

א. תנועת ההתנגדות האסלאמית (חמאס) רואה עצמה חלק בלתי-נפרד מהרשות
הפלסטינית והיא תשא באחריות באמצעות השתתפותה הפעילה במסגרת הרשות
בכל הרמות. הרשות הפלסטינית מחוייבת לאפשר לה זאת ע"י הגנה עליה כתנועה
פוליטית עצמאית הנאבקת באמצעים דימוקרטיים. יש לה זכות מלאה לאמץ את
דרכי השלטון או להתנגד להם באמצעים דימוקרטיים במסגרת העקרונות
הלאומיים המפורטים לעיל.

ב. הרשות מתחייבת להגן על אנשי החמאס בעלי עבר צבאי או בטחוני - אנשי
צבא כאזרחים.

ג. יעשה מאמץ לפיקוח תנועת הנשק ע"פ נוסח החוקים והכללים של הרשות
הלאומית העוסקים בכך.

ד. המנגנונים הצבאיים והבטחוניים המוסמכים רשמית מתוקף הסכם קהיר
המצויין לעיל הינם המנגנונים המוכרים היחידים ולכן מחייב הדבר פירוק כל
מנגנון בטחוני צבאי העובר על ההסכם הנ"ל בתוך חודש אחד מיום (החתימה על
ההסכם) ולא לפגוע בצעד זה בהמשך. זאת במסגרת מה שהוסכם עליו לפי
העקרונות הלאומיים, שכן הבטחון הינו אחריות לאומית שאין לשאת בה פנים.

ה. יושקעו כל המאמצים ע"מ להרחיב את ההשתתפות ברשות הפלסטינית ע"י
כל הכוחות הלאומיים והאסלאמיים, כדי לקלוט אותם במטרה לטפח את האחדות
וכדי להתגבר על מה שקדם לה ולהשיב את האחווה והרעות בין בני העם
הפלסטיני כדי לחזק אפשרויותיו לעמוד בפני האתגרים.

ו. חוק הבחירות יחוקק בתוך 30 יום והוא יבטיח את חופש הקמת המפלגות
ויערוב לזכותן של מפלגות אלה לתמוך או להתנגד באמצעים הדימוקרטיים
המאושרים.

ז. הקמת מסגרת תיווך בתוך 40 יום מפרסום הסכם זה, אשר תפעל במנותק
לחלוטין מכל אחד מהצדדים ולא תורכב מחבריהם (או: אשר תפקידה ייגזר
לחלוטין משני הצדדים וחבריה יהיו מבין חבריהם). תפקידה של מסגרת זו יהיה
לפקח על מילוי חובתה של הרשות בפני העם, ועליה לפעול בכל האמצעים בכדי
להבטיח מילוי נכון של חובות אלה והתאמתם לשאיפות העם הפלסטיני. המנדט
של מסגרת זו יסתיים בהכרזת תוצאות הבחירות החופשיות למועצה המחוקקת.

מתוך הכרה בכך יש להתייחס לשופטים באופן שיבטיח להם חופש פעולה ללא כל פקודות משום גורם. מספר החברים לא יעלה על 30 לפחות מחציתם בעלי מקצועות חופשיים בעלי שם שהוכיחו את טיבם. מי שישלוט על מסגרת זו תהיה היא עצמה.

ח. יש להיות מחוייבים לשמירה על הסכם זה והבאתו לתודעת העם הפלסטיני. הנוסח הרשמי של הסכם זה יישאר בידי שר המשפטים.

יהי האל עדנו

נספח להסכם

כמו כן הסכימו הצדדים כדלקמן:

1. שר השלטון המקומי יחל מיד בפתרון כל הבעיות הנוגעות לעיריות.
2. תורכב ועדת שופטים שרעים ואזרחיים לחקירת אירועי יום השישי במסגד פלסטין.

3. חוק וסדר

לכאורה מסתמנת שפה משותפת בין הרשות לבין החמאס בעניין השתתת המשטר הפלסטיני על דימוקרטיה, והקמת מוסדות מסודרים אבל חמאס איננה מכירה בחוק הפלסטיני ודורשת לנסח חוקים חדשים על בסיס החוק האיסלאמי והמנהג הפלסטיני, ובמקום מטבע הלשון "שלטון החוק" טובעת החמאס את המושג "שלטון החוק והצדק".

החמאס חוזרת יותר מפעם אחת על חשיבות הפלורליזם וחופש הביטוי הדברים מכוונים ככל הנראה לסגירת עיתוני האופוזיציה ע"י ערפאת מדי פעם ולמעצרים של עורכי העיתונים.

נראה שאחד התחומים העיקריים המעיקים על החמאס בתחום החוק והמשפט הינו קיומו של "בית הדין לביטחון לאומי", אשר הוקם בפברואר 1995 כהענות של הרשות ללחצי ישראל וארה"ב, ויעודו העיקרי הינו לשמש כלי משפטי לטיפול באנשי חמאס אשר פועלים או מסיתים כנגד ישראל או כנגד מוסדות הרשות. החמאס דורשת במפורש "לשוב ולעניין בקיומו של בית-דין זה". הרשות לא מתייחסת כלל לנושא בהצעת ההסכם שלה.

בין הרשות והחמאס לא הסתיים עדיין הויכוח המקדמי בעניין מסקנות מאירועי "מסגד פלסטין" ב-18.11.94 כאשר מפגינים מהחמאס נהרגו מיריות המשטרה הפלסטינית. חמאס דבקה בדרישתה להביא למשפט ולהעניש את האשמים בזרועות הביטחון הפלסטיניות ולפצות את משפחות החללים והפצועים. הרשות דוחה זאת ומציעה להקים לעניין הזה (נספח הרשות, סעיף 2) ועדה מטעם מערכת המשפט האזרחית והדתית. כזכור ועדה אחת כבר מונתה לחקור את הפרשה וההצעה להמשיך ולטפל בנושא באמצעות ועדות אינה מעידה על נכונות הרשות ללכת לקראת תביעות החמאס בנושא זה.

ניתוח הצעות שהוחלפו בין הרשות הפלסטינית והחמאס לנוסח ההסכם ביניהן

בשבועות הקרובים יפורסם דו"ח של "מבט לשלום" אודות תפיסת הביטחון ברשות הפלסטינית. אחד הנושאים המרכזיים הקשורים לתפיסת הביטחון של הרשות הינו היחסים בין הרשות לבין תנועת החמאס. במרוצת החודשים האחרונים מתקיימים מגעים בין שני הצדדים במטרה להגיע להסכם שיאפשר את השתתפות החמאס בבחירות הפלסטיניות הקרבות. מסמך זה הינו ניתוח של שתי הצעות טיוטה של ההסכם, האחת - הצעת החמאס והשנייה הצעת הרשות הפלסטינית. הצעת החמאס הוגשה לרשות הפלסטינית במהלך תקופת מעצרו של מחמוד א-זהאר (אוגי - ספטי 1995). הצעת הרשות הפלסטינית הוגשה בערך באותה העת.

השוואת עמדות החמאס והרשות הפלסטינית חושפת את הפערים העמוקים שעדיין נותרו בין הצדדים. הפער העיקרי, אשר משתקף בחילוקי דיעות ספציפיים בתחומים שונים, הינו בנושא טיבם של יחסי הגומלין בין הרשות הפלסטינית לבין החמאס. הרשות דורשת כי החמאס תוכפף למרותה ותפעל כגוף פוליטי אחד מני רבים במסגרת הרשות ועל-פי החוקים הנקבעים ע"י הרשות. החמאס מצדה דורשת להיות גוף שווה מעמד לרשות ולחלוק איתו את השלטון. ממחלוקת זו נגזרים חילוקי דיעות בתחומים אחרים. החמאס מעלה דרישות לדימוקרטיה וחופש ביטוי ולמעשה מובעת בדרישות אלה תביעה מהרשות לנקוט ביתר סובלנות כלפי פעילות החמאס. מימד שלישי של חילוקי הדעות, אשר היבטים מרכזיים שלו נגזרים אף הם מהמחלוקת הבסיסית אודות זיקת החמאס לרשות, הינו היחס לישראל ולהסכמים שנחתמו עימה. להלן יפורטו נקודות המחלוקת בין הצדדים כפי שהן עולות מן ההצעות השונות לנוסח ההסכם.

1. שותפות מול מרות

הדרישה לשותפות בשלטון מובעת ע"י החמאס בתחומים שונים, הן ברמת המוסדות האזרחיים והן בתחום הביטחון. בתחום המוסדי הכללי רוצה החמאס להקים מערכת שלטון כפולה, ע"י הקמת מערכת של וועדות משותפות אשר תנהל את ענייני היום-יום, בראשות ערפאת ושיחי יאסין. דרישה זו דומה לדרישתה של החמאס מנסיונות ההתקרבות הקודמים בהן דרשה לקבל 40% ממוסדות אש"ף, כתנאי להצטרפותה לאש"ף. הרשות דוחה את תפיסת השותפות וקובעת כי החמאס היא חלק בלתי-נפרד מן הרשות הפלסטינית (סעיף 2א) ונושאת באחריות ע"י השתתפות פעילה במסגרת הרשות. חמאס אף דורשת לכנס קונגרס לאומי בשטחים ולנסח חוקה. הרשות לא מקבלת דרישה זו.

מהצעת החמאס משתמע כי היא מעמידה תנאים מחמירים להשתתפותה בבחירות הפלסטיניות שייערכו בחודש מהבא. על-סמך דרישות אלה ועל רקע העובדה כי השתתפות בבחירות במסגרת הרשות מהוות למעשה הכרה במרות הרשות כלפי החמאס - מובנות ההכרזות שהושמעו לאחרונה ע"י גורמים בחמאס כי התנועה לא תשתתף בבחירות.

כמו-כן דורשת החמאס להשתתף במערכת השלטון המקומי ומנוסח דרישתה משתמע כי

היא מעוניינת בהצטרפות לשלטון המקומי עוד לפני החתימה על ההסכם בינה לבין הרשות. ככל הנראה מנסה החמאס ללכת בדרכן של תנועות פונדמנטליסטיות אחרות באזור אשר גילו את הפוטנציאל הטמון בשלטון המקומי כבסיס כוח התחלתי. תילוקי הדעות בין החמאס לרשות בעניין זה אינם ברורים. הרשות מתייחסת לנושא בנספח להצעת ההסכם בו מצויין כי שר השלטון המקומי, סאיב עריקאת יטפל מייד בבעיות הקשורות בכך.

2. הביטחון והיחס לישראל

חמאס מוכנה להשתתף בבטחון הפלסטיני, אבל כחלק מדרישה גורפת לשנות את כל מבנה המשטר הקיים של הרשות, שבו יהיה לחמאס נתח הגון. סעיף 8 בהצעת חמאס קובע כי הבטחון יהיה באחריות משותפת (לא אחריות של הרשות), וכי מן הראוי שישתתפו בבטחון כל האזרחים בעלי הכישורים. דרישת החמאס הינה "לאחד את כל כוחות הביטחון תחת מפקדה מרכזית אחת". ככל הנראה, כוונת החמאס הינה שהכוחות הצבאיים הקיימים של החמאס לא יפורקו אלא ישתלבו כיחידות אורגניות במנגנוני הביטחון הפלסטיניים. הרשות לא מתייחסת לדרישה זו של החמאס.

חמאס דורשת להוציא רשיונות לכלי הנשק שהחרימה מידי חמאס (נספח חמאס, סעיף 3). הרשות מצדה דורשת "להשתדל לפיקוח הדוק על תנועת הנשק, על פי חוקי ותקנוני הרשות הלאומית הקשורים בכך" (סעיף 2 ג). בדרישה זו של החמאס אפשר לראות את נסיונותיה של החמאס למנוע מונופול של הרשות על הכוח המזויין כחלק מאי-הנכונות לקבל את מרותה.

תנועת החמאס מצהירה בנוסח ההצעה כי היא שומרת על עמדותיה כלפי "ההסכמים שנחתמו בין ארגון השחרור הפלסטיני לבין הממשלה הישראלית" (סעיף 2). עם זאת, אפשר לפרש את הביטוי "הממשלה הישראלית" כתחילת הכרה דה-פקטו בישראל וזאת בהשוואה לכרוזי החמאס מתקופת האינתיפאדה שהתכחשו לקיומה של ישראל.

בנספח (סעיף 1), חמאס מכריזה על נכונותה להשעות את הפעילות הצבאית ברצועת עזה ומתוכה באופן זמני לתקופה ששני הצדדים יסכימו עליה. אין התייחסות למצב בגדה. חמאס איננה מדברת על "שטחי הרשות הפלסטינית", או כיוצא בזה, אלא על "אזור רצועת עזה בלבד" (יש לזכור כי נוסח ההצעה נכתב טרם הרחבת האוטונומיה הפלסטינית בגדה המערבית). יחד עם זאת חמאס דורשת לשמור לעצמה זכות להגיב על פעילות ישראלית, אחרי שלא תוכל למצוא נוסחת תגובה משותפת עם הרשות, ובתנאי שתגובתה לא תעמוד בסתירה עם ההתחייבויות שלה כלפי הרשות (נספח חמאס, סעיף 5). הרשות איננה מתייחסת לענין הפעילות האלימה ישירות, אלא דורשת (סעיף 2 ד) להכיר בזרועות הבטחון שנקבעו בהסכמי קהיר, כזרועות הבטחון היחידות, ועל חמאס לפרק כל זרוע בטחון צבאית הסותרת את ההסכמים האלה. פירוש הדבר: פירוק יחידות עז א-דין אל-קסאם. עם זאת הרשות לא דורשת מהחמאס במפגיע להתנער מפעילות אלימה כנגד ישראלים.

חמאס דורשת למצוא פתרון לבעיית המבוקשים בידי "כוחות הכיבוש הישראלי" מתקופת האינתיפאדה (נספח חמאס, סעיף 2). הרשות מתחייבת להגן על חמאס כתנועה פוליטית (סעיף 2 א), אך חשוב מכך, הרשות מתחייבת "להגן על חברי חמאס בעלי העבר הצבאי והבטחוני, אנשי צבא ואזרחים" (סעיף 2 ב). בעניין זה אומרים מקורות הרשות הפלסטינית, שהרשות ביקשה, על דעת חמאס, לברר אצל ישראל אפשרות למחול לחברי עז א-דין אל-קסאם על העבר, תמורת נכונות מצידם להניח את הנשק. אין אישור ישראלי לידיעה הזאת, ולא ברורה עמדת ישראל.

بسم الله الرحمن الرحيم
﴿واعتصموا بحبل الله جميعاً ولا تفرقوا﴾

انكالاً منا على الله تعالى ، وإيماناً بحق شعبنا الفلسطيني بحياة كريمة كغيره من شعوب الأرض ،
وتأكيداً للوحدة الوطنية بين أبناء الشعب الفلسطيني ، ووصولاً إلى تحقيق أهدافه العادلة بإقامة دولته الفلسطينية
وعاصمتها القدس الشريف ، وترسيخاً لدعائم الديمقراطية (الشورى) في وطننا على أسس التعددية السياسية
وحرية الرأي والاعتقاد وحقوق الإنسان في ظل سيادة القانون ~~مربطاً~~
والتزاماً بضرورة تقديم حلول عملية وصحيحة وبوسائل الديمقراطية لتذليل الصعاب والمشاكل المؤقتة
والمعقدة من خلال الاعتماد على برامج واضحة واستجابة للمشورية الوطنية والتاريخية التي تقع على كاهل
الجميع ، والسجامة مع الإيمان العميق بمبادئ العمل المشي ، وإبرازاً للأخطار الكبيرة التي تهدق بشعبنا في
مرحلة الزمانة ، والاطلاقاً من الرغبة في ترسيخ علاقات إيجابية بين كافة القوى والفعاليات ، فقد أنجز
معون الله ممثلون عن السلطة الوطنية الفلسطينية وحركة المقاومة الإسلامية حماس في قطاع غزة هذا
الاتفاق كمحصول لجهود الوساطة الخيرة المشكورة التي بذلت خلال الفترة الماضية ، وينص هذا الاتفاق على

ما يلي

أولاً / يؤكد الطرفان على وحدة الشعب الفلسطيني في كافة أماكن تواجده كما يؤكدان التمسك بهذه الوحدة
وعدم الانزلاق فيما من شأنه الإساءة إليها أو تقويضها ~~سواء~~
على الأسس الآتية :

- (١) حق الشعب الفلسطيني في تقرير مصيره .
  - (٢) اعتراف من أهل حماية حقوق الشعب الفلسطيني داخل وخارج فلسطين .
  - (٣) الاحترام المتبادل وتجنب الاتهامات فيما كان شكيناً .
  - (٤) اعتماد لغة الحوار والتفاهد كأساس لنقض الخلافات وحسم المشاكل أينما كان مستواها .
  - (٥) الاستفادة من كافة الطاقات والكفاءات للمشاركة في مسيرة بناء الوطن وشيئده .
  - (٦) حماية الحريات الفردية والجماعية وكفالتين وصوناً بما في ذلك حرية الرأي والتعبير بالوسائل الديمقراطية المتعارف عليها .
  - (٧) الاتفاف حول قضايا الوطن الرئيسية مثل قضية القدس والمعتمدين والمستوطنات وغيرها وذلك ضمن برامج وطنية يشترك في صياغتها الجميع .
  - (٨) تحريم الاقتتال الداخلي .
- ثانياً / تحفظ حركة المقاومة الإسلامية حماس بموقفها من الاتفاقات الموقعة بين منظمة التحرير الفلسطينية
والحكومة الإسرائيلية وتبقى مؤكدة على كفايتها ورويتها المتعقلة بالقضية الفلسطينية وبحقها في المعارضة
بكافة أشكالها الديمقراطية المتعارف عليها .
- ثالثاً / يؤكد الجانبان أن سلطة واحدة يجب أن تحكم الوطن وتؤكد حماس أنها تتعامل مع السلطة الوطنية
الفلسطينية باعتبارها السلطة المسؤولة إلى حين قيام المجلس التشريعي المنتخب وبناء المؤسسات في مختلف
المعاني السياسية والاجتماعية والاقتصادية والثقافية والقانونية .
- رابعاً / تؤكد حركة المقاومة الإسلامية حماس أنها لا تعمل ضد السلطة الوطنية بل تحرص على العلاقات
الجيدة معها وفي الوقت نفسه تؤكد السلطة الوطنية أن حركة حماس حركة وطنية مجاهدة شاركت في مسيرة
الكفاح الوطني الفلسطيني ولها الحق في التواجد المشروع والعمل دون أية عوائق أو مضايقات أو تشويه أو
ملاحقة أو غير ذلك ثم أكد الطرفان على قبول الديمقراطية (الشورى) أساساً لتنظيم السياسي الذي يجب أن يسود داخل
الوطن الفلسطيني وبهذا الصدد تم الاتفاق على ما يلي :
- (١) التعددية السياسية وحرية تشكيل الأحزاب وهذا يستوجب مشاركة حماس وكافة القوى السياسية في
صياغة مشروع قانون الأحزاب خلال شهر من إعلان هذا الاتفاق .
  - (٢) الاتفاق على عقد مؤتمر وطني تدعى له كافة القوى السياسية والفعاليات لمناقشة قانون الأحزاب وإقراره .
  - (٣) الانتخابات الحرة والديمقراطية أساساً لعملية تداول الحكم .

(٤) التأكيد على تدعيم وتطبيق القوانين التي تحافظ على حقوق الإنسان الفلسطيني واحترام وصيانة مستقراته
أمنه واستقراره وإلغاء ما يناقض ذلك .

(٥) التأكيد على مبدأ المساواة بين كافة المواطنين .

(٦) يؤكد الطرفان على حرية الفرد في تبني المواقف السياسية التي يؤمن بها كما ويؤكدان على حق التجمع
والانتماء والترشيح للمسئوليات المختلفة وحق حماس في إحياء المناسبات الدينية والدنيوية ، الدعوة إليها بعد
موافقة الجهة المختصة على الزمان والمكان المحددين لإحياء هذه المناسبات .

سادساً / يدعو الطرفان إلى إقامة المجتمع المدني الفلسطيني على أسس ديمقراطية صحيحة تكفل قضاءاً
مستقلاً وصحافة حرة ونقابات مخلصه ومجالس تنفيذية وجامعات تتمتع بالحرية الأكاديمية ، ويسمى الطرفان
من خلال إقامة هذه المؤسسات إلى إبراز نموذج ديمقراطي فريد في مطلقنا العربية مستمد من طبيعة النضال
الفلسطيني ضد القهر والظلم ومن أجل حقوق الإنسان الفلسطيني في العيش طريزاً في وطنه محرراً من
الاحتلال واليهودية .

سابعاً / اعتباراً للطرف الاستثنائي الراهن الذي يحيى شعبنا الفلسطيني يجري العمل على صياغة النظام
الأساسي المؤقت لفترة محددة على أجل صياغة دستور دائم يتم العمل والالتزام به يكون متناسلاً مع آمال
شعبنا وطموحاته وفي ظل مرحلة الاستقلال التام .

وبهذا الصدد فإن السلطة الفلسطينية سوف تشرع في تشكيل لجنة وطنية تشارك فيها حماس والقوى
السياسية الأخرى لصياغة مشروع هذا النظام ومن التشريعات والقوانين التي تكفل ترسيخ مفاهيم الديمقراطية
(التقوي) المشار إليها في البلد الخامس ، ثم عرضه على مؤتمر وطني تشارك فيه كافة التيارات السياسية
من أجل مناقشته وإقراره بصورته النهائية ، وذلك بعد إجراء الانتخابات مباشرة .

ثامناً / الأمن سنوية وطنية مشتركة يجب أن يؤدي دوره خدمة لتوطن والتشعب بكافة توجهاته ، وذلك
يجب أن يشارك في أجهزة الأمن كل المواطنين بغض النظر عن انتمائهم السياسي ، لأن أجهزة الأمن ملك
للجميع ، والعمل على توحيد الأجهزة الأمنية وإخصابها بقيادة مركزية وتحتيد عملها ومهامها بما يحفظ أمن
الوطن والمواطن ، ومتابعة التمييز أو التجاوزات في التعامل مع المواطنين .

تاسعاً / التأكيد على استقلالية أجهزة الحكم المحلي (البلدي والتقوي) والتركيز على طابعها الخدمتي .

عاشراً / يؤكد الطرفان على أهمية دور المؤسسات والجمعيات الخيرية الوطنية والإسلامية وضرورة دعمها
وحماتها كي تتمكن من الاستمرار في أداء دورها الخيري والتقوي والتفاني في خدمة المجتمع الفلسطيني .

حادي عشر / نظراً لمتطلبات المصلحة العامة ، وضمان حسن الأداء ومراقبته فقد تم الاتفاق على تشكيل
هيئة وطنية تتولى مهمة النصح والتفوي والإرشاد ، بحيث تشكل هذه اللجنة من القوى السياسية ويتمتع
أفرادها بالحصانة الكاملة والحرية التامة في الحركة والتنصرف ويجري تشكيل هذه الهيئة فور الإعلان عن
هذا الاتفاق .

ثاني عشر / تتفق الطرفان على تشكيل لجنة مشتركة من قيادة الطرفين للتسيق المتواصل والمستمر خاصة
حد الحالات الطارئة لدراسة الموقف وتقييمه بما يخدم مصالح شعبنا ويوفر له العيش الكريم وتحقيق الأمن
والأمان للوطن والمواطنين ويجري تشكيل هذه اللجنة لير إعلان هذا الاتفاق .

ثالث عشر / تدعيماً لهذا الاتفاق تقوم السلطة الوطنية بإشاعة جو من الطمأنينة والاستقرار وذلك عبر جهاز
قضائي مستقل ونزيه يعمل على تطبيق القانون وببداً لخصوص تم الاتفاق على ما يلي :

(١) ترسيخ القضاء المدني .

(٢) عدم جواز تقديم أي مواطن للمحاكم بسبب قناعاته الفكرية أو انتمائه السياسي .

(٣) الابتعاد عن أسلوب الاعتقال التعسفي وعدم إدانة الفرد إلا بموجب ما ينص عليه القانون ، وبموجب الأدلة
القضائية والإجراءات القانونية .

(٤) الاحتكام إلى القوانين المدنية والأعراف الوطنية إلى حين صياغة قانون فلسطيني تستند إليه كافة
الإجراءات القانونية وذلك من خلال لجان وطنية منحصصة تشارك فيها حماس والقوى السياسية الأخرى
تستمد صياغة القانون من بيننا تسمح وقيماً الحضارية بحيث يتم اعتماده بعد إجراء الانتخابات القادمة .

(٥) تقوم السلطة بإعادة النظر في المهمات المنوطة بمحكمة أمن الدولة بحيث لا يمثل أمامها المواطنون بسبب انتماءاتهم النضالية أو قناعاتهم السياسية والفكرية وتحفظ حركة المقاومة الإسلامية حماس بعكسها في

المطالبة بإعادة النظر في تشكيل لجان حماية

رابع عشر / يؤكد الطرفان رفضهما لاستخدام السلاح فيما يهدد أمن المواطن ويسيء إلى شرف حامله ويؤكدان على منع لتظاهر به ، ويشكل الطرفان لجنة مشتركة للبحث في الضوابط التي تضمن توفير الأمن والأمان للوطن والمواطن .

خامس عشر / يؤكد الطرفان ضرورة الانتباه وتوخي اليقظة والحذر لتفادي الوقوع في مخططات العملاء وممارساتهم ويؤكدان بهذا الصدد ضرورة حماية المجتمع من هذا الخطر وتأمينه وصنائه من العبث أو التلاعب بمقرراته وإنجازاته .

سادس عشر / التأكيد على ضرورة تطوير النظام الاجتماعي بما يحقق العدالة ويضمن ارتفاع كافة شرائح المجتمع الفلسطيني واعتماد مبدأ تكافؤ الفرص والكفاءة في كافة الميادين مع ضرورة الاتفاق على آلية تضمن تنفيذ هذه المهام .

سابع عشر / لحركة المقاومة الإسلامية حماس الحق في المشاركة الفاعلة في عملية بناء الوطن من خلال الدوائر المدنية والأمنية ولحق أية يتفق عليها الطرفان .

ثامن عشر / يؤكد الطرفان على بناء الاقتصاد الحر الذي يقوم على الآتي :

- (١) الملكية والإدارة الإنتاجية الفعالة وحرية امتلاك رأس المال والمنتجات ومنع الاحتكار .
- (٢) استثمار رأس المال لتحقيق الأرباح وتشجيع رأس المال الوطني .
- (٣) حرية الفرد في ممارسة النشاط الاقتصادي على ضوء المصلحة الوطنية وسياسات البلد .
- (٤) حرية الاستيراد والتصدير حسب المصلحة .
- (٥) تمسك السلطة على حماية اقتصاد الوطن وتأمين الخدمات العامة .

تاسع عشر / من أجل خلق جو عام إيجابي ومواتٍ يصحب تنفيذ هذا الاتفاق وإقامة أساس متين من ثقة الأخوية المتبادلة والتفاهل على حسن التوليا والتسامح مع روح هذا الاتفاق بشرح الطرفان بتدبير تعميق الأخوة والترباط على النحو الآتي :

(١) تقوم السلطة الوطنية بإعادة بناء ثقة بين مختلف الأطراف من خلال إطلاق سراح معتقلين من كافة الفصائل .

(٢) وقفاً للمظاهر التي تؤدي إلى تكبير صفر العلاقات الوطنية .

(٣) الشروع بجدية في مفاوضات لإنهاء المشاكل المتعلّقة بتشكيل المجالس البلدية والثروية لحين إجراء الانتخابات .

(٤) الوقوف بمسئولية وصراحة جدية كاملة أمام أحداث مسجد فلسطين لأخذ العبر بما يخدم مصالح شعبنا ، وبما يضمن عدم تكرارها وتقديم من ثبتت إدانتهم للمحاكمة وتعويض أهالي الشهداء والجرحى الذين أصيبوا في هذه الأحداث .

(٥) الابتعاد عن أساليب التجريح أو التشهير في الخطب والبيانات والملصقات التي تعمل على تكبير الأجواء ولن تسخر وسائل الإعلام الفلسطيني للعمل على ترسيخ الوحدة الوطنية وعدم استخدامها لعكس ذلك .

(٦) لتتقدم حركة حماس من خلال نشاطاتها الشعبية والتربوية في المساجد وغيرها بترويج مبادئ الوحدة الوطنية وعدم تجريح الأشخاص والهيئات والمؤسسات ويتفق الجانبين على اعتبار ذلك جهداً يساهم في بناء الجيل والمحافظة على مقومات صموده .

(٧) الحفاظ على حرمة المساجد وبيوت العبادة وتجنّبها كل ما من شأنه انتهاك حرمتها أو المساس بقديمتها .

(٨) البدء فوراً بعملية من توعية الداخلية والشعبية لمساندة هذا الاتفاق وتبنيه وخلق الأجواء الهادئة والعمل على صياغة العقيدة التي تؤمن بالتعاون والعمل المشترك من أجل بناء الوطن والمحافظة على إنجازاته .

عشرون / الاتفاق على تشكيل لجنة مشتركة من الطرفين لدراسة حملة من المواضيع ذات الاهتمام المشترك وبعض القضايا المعقدة التي تعتبر جزءاً من الهم الوطني في أجواء من ثقة المتبادلة والشعور بضرورة تحقيق التفاهل والعمل من أجل السير قدماً نحو تحقيق التوافق الوطني الأشمل والأهداف الوطنية العامة لجميع فئات شعبنا .

(١) إعلان الثورة الفلسطينية ومصادمة المصالحين عنها من قبل بعض بعضنا
(٢) التمسك بحماية هذا الاتفاق والدعوة إليه واحترامه وأخذنا به كدليل في العلاقات الدولية
والتوعية بشأنه ونبذناج النسخ الأصلية عن هذا الاتفاق لدى سماحة قاضي القضاء
(٣) نشر الإعلان عن هذا الاتفاق عن أمة الله واليهما السلام
رئيس الأخت الرئيس أبو عمار والشيوخ أحمد رشيد هذا الاتفاق والمجلس واتفقوا في كافة الأركان اللازمة من
لجمل تنفيذ وإخراجها إلى حين الوجوه والفرص

والله التوفيق وهو الهادي إلى سواء السبيل

حركة المقاومة الإسلامية (حماس)

السلطة الوطنية الفلسطينية

بسم الله الرحمن الرحيم

ملحق

أولاً / حفاظاً على الوحدة الوطنية وانطلاقاً من المسؤولية العالية ومراعاة للظروف المعقدة التي يحياها شعبنا في قطاع غزة تعلق حركة المقاومة الإسلامية حماس بالعمل العسكري في منطقة قطاع غزة وانطلاقاً من نمدة برقعة يتفق عليها الطرفان .

ثانياً / وضع التصيغ الملائمة لإيجاد حلول لقضية المطاردين والمطلوبين لقوات الاحتلال الإسرائيلي في سنوات الانتفاضة .

ثالثاً / توافق السلطة الوطنية على ترخيص الأسلحة التي صودرت من عناصر حركة المقاومة الإسلامية حماس .

رابعاً / تأكيد على ضرورة مواجهة خطر العملاء والعمل على تهجيرهم واستبعادهم من مواقع العمل وتأكيد من يتولى العمل بالأسلحة وذلك بما يقتضيه أمن الوطن وسلامة المواطن .

خامساً / في حال وقوع اعتداء إسرائيلي أو تهمة لجرمة الأهداف والمواطنين أو معتكبتهم يجتمع الطرفان للاتفاق على آلية رد مناسب ، وفي حال تعذر ذلك تلتزم حماس بأن لا يخالف رد هذا التزاماتها مع السلطة الوطنية الواردة في هذا الاتفاق .

سادساً / العمل من أجل الإسراع في التراجع عن كافة المعتقلين الفلسطينيين في السجون الإسرائيلية بدون تمييز .

سابعاً / وضع برامج عملية لإتفاء المستوطنات وإخراج المستوطنين .

ثامناً / وضع برامج عملية لإعادة المبعدين والمطاردين ومنوم أبناء حركة حماس وغيرها .

حركة المقاومة الإسلامية (حماس)

السلطة الوطنية الفلسطينية

مشروع إتفاق

إنكالا" منسا على الله وإيماننا" بسحق شعبنا الفلسطيني بالتمتع بحياة كريمة كغيره من شعوب الأرض ، وتجاوبا" مع متطلبات تمكينه من العودة لتحمل كافة مسؤولياته بعد تهيئه طويلا" ، والتزاما" بضرورة تقديم حلول عملية وصحيحة وبالوسائل الديمقراطية الصعاب والمشاكل المزمنا والمعقدة من خلال الاعتماد على برامج واضحة وثابة الأهلية على مستوى التجربة الإنسانية ، أنجز بعون الله ممثلون عن السلطة الفلسطينية وحركة المقاومة الإسلامية (حماس) هذا الإتفاق التاريخي الذي ينص على مايلي :

١- اتفق الجانبان على الثوابت الوطنية التالية :

أ- وحدة الشعب الفلسطيني خارج وداخل الأراضي الفلسطينية التي تمثل بدورها كيانا" واحدا"

ب- قبول الديمقراطية والتعددية السياسية كأساس للسلطة الوطنية الفلسطينية للنظام السياسي لا رجعة عنها وما ينفي كل الخيارات عداها.

ج- بناء الاقتصاد الحر

د- تطوير النظام الاجتماعي بما يحقق العدالة ويضمن إرتقاء كافة شرائح المجتمع الفلسطيني

هـ- بناء دولة المؤسسات بكافة أشكالها السياسي ، الاجتماعي، الاقتصادي ، الامنية ، الثقافية..... الخ

و- حماية الحريات وكفالتها وصونها بما في ذلك حرية الرأي بالوسائل الديمقراطية وحرية الصحافة

ز- دعم العمل النقابي والتطوعي بكافة الوسائل الممكنة والسعي للإرتقاء بالاداء الوطني العام .

٢- لأغراض تتعلق بالمرحلة الانتقالية المنصوص عليها في اتفاقية الحكم الذاتي الموقعة في القاهرة بتاريخ ٤ مايو ١٩٩٤م أتفق الطرفان على الاجراءات التالية :

أ- تعتبر حركة المقاومة الاسلامية (حماس) أنها جزء لا يتجزأ من السلطة الفلسطينية وتحمل المسؤولية من خلال المشاركة الفعالة في إطار السلطة على جميع المستويات، وتلتزم السلطة الفلسطينية بتمكينها من ذلك وب حمايتها كحركة سياسية مستقلة تناضل بالوسائل الديمقراطية ، لها الحق كل الحق في تبني أو معارضة مناهج إدارة الحكم بالوسائل الديمقراطية ضمن إطار الثوابت الوطنية المنصوص عليها أنفاً .

ب- تتعهد السلطة بحماية أفراد حماس ذوي السوابق العسكرية والامنية عسكريين ومدنيين

ج- السعي لضبط حركة السلاح وفق ماتتص عليه قوانين وأنظمة السلطة الوطنية المتعلقة بذلك

د- الاجهزة العسكرية الامنية المعتمدة رسمياً " بموجب اتفاقية القاهرة المشار لها أنفاً " هي الاجهزة الوحيدة المعترف بها ، وعلى ذلك يستوجب الامر حل أية اجهزة أمنية عسكرية مخالفة لذلك الاتفاق خلال شهر واحد من تاريخه وعدم الاخلال لاحقاً بهذا الاجراء ضمن ما أتفق عليه بشأنه ورد الثوابت الوطنية ، حيث أن الامن مسؤولية وطنية لا يمكن التراضي بشأنها .

هـ - بذل كافة المساعي من أجل توسيع المشاركة في السلطة الفلسطينية من قبيل كافة القوى الوطنية والاسلامية ، لاستيعابها بهدف تنمية الوحدة لتجسب ما قبلها وتعيد اللحمة والمودة بين أبناء الشعب الفلسطيني بما يعزز إمكاناته لمواجهة التحديات .

و- صا.ور قانون الاحزاب خلال ثلاثين يوماً" بما يضمن حرية إنشاء الاحزاب وبما يضمن لهذه الاحزاب حقها في التبنى أو المعارضة بالوسائل الديمقراطية المقره

ز- إنشاء إطار وسيط خلال أربعين يوماً" من تاريخ إعلان هذا الاتفاق يكون دوره مشتق تماماً" عن كلا الطرفين وإنجاز أن يكسون من بين أعضائها ويتحمل

مسئولية مراقبة أداء السلطة أمام الشعب و عليه أن يعمل بكل الوسائل من أجل ضمان حسن الاداء العام ومطابقاته لطموحات الشعب الفلسطيني ، تنتهي صلاحية هذا الاطار باعلان نتائج الانتخابات الحرة للمجلس التشريعي ، علماً بأنه يتوجب معاملة القضاة بما يضمن لهم حرية التصرف دونما أية وصايا من أحد ولايزيد عدد الاعضاء عن ثلاثين عضواً نصفهم على الأقل من أصحاب المهن الحرة ذوي السمعة المشهود بحسنها ويحكم الاطار نفسه .
ح - التعهد بحماية هذا الاتفاق وتوعية الشعب الفلسطيني ، وتودع النسخ الأصلية عن هذا الاتفاق لدى وزير العدل ...

والله الموفق ،،،،،

ملحق اتفاقية

كما إتفق الطرفان على الأتي:

أ - البدء الفوري بحل كافة الاشكاليات المتعلقة بالبلديات من خلال وزير الحكم

المحلي

ب - تشكيل لجنة من القضاة الشرعي والمدني للتحقيق في أحداث يوم الجمعة في

مسجد المسطين .